

ПРАЦІВНИКИ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ ЯК СУБ'ЄКТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА: ОСНОВНІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ПРАВОРОЗУМІННЯ

Наукові праці МАУП. Серія Юридичні науки, 2019, вип. 58(2), с. 51–60

<https://doi.org/10.32689/2522-4603-2019-02/58-51-60>

Досліджено особливості прав та обов'язків працівників органів прокуратури у контексті їхньої роботи з інформацією. Норми чинного законодавства врегульовують права та обов'язки працівників органів прокуратури відповідно до спеціально-дозвільного принципу, встановлюючи ряд обмежень, які не поширюються на інших громадян.

Вкрай високі темпи інформатизації сучасного суспільства в купі з реформуванням правоохоронних органів України, що відбувається у руслі апроксимації в нашій державі стандартів, притаманних державам – учасницям ЄС, вимагають формування належної правової бази, покликаної врегулювати процеси створення, обробки, обміну, поширення інформації та (у випадку потреби) обмеження доступу до тих чи інших даних. Не лишається осторонь цього процесу і правове регулювання прав та обов'язків працівників органів прокуратури України в контексті їх роботи з інформацією.

Проблема співвідношення прав та обов'язків громадян і державних службовців заслуговує на окрему увагу. З огляду на те, що Україну на конституційному рівні проголошено демократичною, правовою державою, загальновизнаними типами правового регулювання в нашій державі є два основоположні, базові принципи: загально-дозвільний (відповідно до якого дозволено все, що не заборонено законом) та спеціально-дозвільний (відповідно до якого заборонено все, що прямо не дозволено законом, або ж, інакше кажучи, “дозволено лише те, що прямо передбачено законом”). Вкрай важливим є те, що сфера застосування зазначених принципів розмежовується за складом суб'єктів правовідносин. Тобто, якщо загально-дозвільний принцип зумовлює зміст і спрямованість поведінки людини та всіх інститутів громадянського суспільства, яким гарантується можливість діяти будь-яким чином та у будь-який спосіб, не порушуючи індивідуальну свободу, права інших людей чи законо-

давчо встановлені заборони, то, на відміну від нього, спеціально-дозвільний принцип, поширює свій нормативний вплив на органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, таким чином суттєво обмежуючи цих суб'єктів у виборі варіантів, моделей їх поведінки.

Особливо гостро проблема окреслення прав та обов'язків працівників органів прокуратури, як і інших державних службовців, постає в контексті реформування системи прокуратури України, що й обумовлює актуальність її дослідження.

Питання інформаційних прав та обов'язків працівників органів прокуратури торкалися у своїх працях такі вітчизняні вчені, як: В. Б. Авер'янов, К. І. Беляков, О. О. Бандурка, С. Г. Гайдай, А. П. Горзов, В. О. Заросило, М. Н. Курко, С. В. Мазурик, А. Ю. Манькут, А. М. Подоляка, С. А. Подоляка, І. С. Самощенко, С. Г. Стеценко, В. С. Цимбалюк, М. Х. Фарукшин, І. М. Шопіна та ін. Водночас, реформаційні процеси відбуваються настільки динамічно, що це не може не позначитися на обсягах обов'язків та відповідальності працівників прокуратури як суб'єктів інформаційного права.

Окрім того, динаміка реформування органів прокуратури обумовлює потребу проведення досліджень сучасного стану прав та обов'язків працівників органів

Проаналізуємо особливості прав та обов'язків працівників органів прокуратури у контексті роботи з інформацією.

Працівники органів прокуратури, в ході виконання своїх службових обов'язків, вступають в інформаційні правовідносини, набуваючи певного статусу, що передбачає їх службові права та обов'язки, повноваження і відповідальність.

Повноваження працівників прокуратури обумовлені, передусім, функціями цих органів. Варто зазначити, що у процесі реформи органів прокуратури відбувалася суттєва зміна її функцій, у тому числі – щодо роботи з інформацією.

Наразі, відповідно до ст. 131-1 Конституції України, прокуратура здійснює:

“1) підтримання публічного обвинувачення в суді;
2) організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку;

3) представництво інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом” [1].

Таким чином, можна констатувати скорочення обсягу функцій органів прокуратури, відображених у Конституції України, яке відбулося у процесі реформи. Водночас, зазначені у Конституції України функції органів прокуратури дещо не співпадають з такими у Законі України “Про прокуратуру”. Адже, відповідно до ст. 2 Закону України “Про прокуратуру” на прокуратуру покладаються такі функції:

“1) підтримання державного обвинувачення в суді;

2) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених цим Законом та главою 12 розділу III Цивільного процесуального кодексу України;

3) нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;

4) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян” [2].

Насамперед, можна звернути увагу на ототожнення дефініцій “публічне” та “державне”, які мають різне змістовне наповнення.

Також, відповідно до п. 9 “Перехідних положень” Конституції України “прокуратура продовжує виконувати, відповідно до чинних законів, функцію досудового розслідування до початку функціонування органів, яким законом будуть передані відповідні функції, а також функцію нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян, — до набрання чинності законом про створення подвійної системи регулярних пенітенціарних інспекцій” [1]. Однак, з огляду на необхідність завершення численних досудових розслідувань, які вже було розпочато на момент внесення змін до Конституції України, законодавець змушений був конкретизувати перехідний період, в межах якого повинна була здійснюватися передача функції досудового розслідування до початку функціонування “відповідних органів”. Як підтвердження цього підходу, 19 вересня 2019 р. Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури” до п. 1 розд. XI “Перехідні положення” КПК було внесено зміни, а саме — абз. 2 викладений у новій редакції: “У разі неможливості закінчити досудове розслідування у таких провадженнях до спливу дворічного строку, а так само за наявності інших передбачених законом підстав питання про доручення його здійснення іншим органам досудового розслідування вирішується в установленому цим кодексом порядку. Передача кримінальних проваджень до ДБР здійснюється з урахуванням особливостей, визначених Законом “Про Державне бюро розслідувань”. Водночас абз. 4 п. 1 доповнений словами “але не пізніше дня початку діяльності відповідного офісу Генерального прокурора, обласних прокуратур” [3]. Таке трактування кінцевого терміну передачі кримінальних проваджень виглядає частковим рішенням. Адже абзац 2 п. 1 розд. XI “Перехідні положення” КПК, викладений у новій редакції, стосується саме кримінальних проваджень щодо злочинів, підслідних ДБР. При цьому, зі змісту нової редакції згаданого пункту не зрозуміло, про які саме підстави йде мова та яким законом вони повинні бути визначені. Адже окрім того, нова редакція абз. 2 п. 1 установлює, що передача кримінальних проваджень до ДБР здійснюється з урахуванням особливостей, визначених Законом “Про Державне бюро розслідувань” у абз. 2 п. 4 розд. VI якого зазначено, що “кримінальні провадження, які до початку діяльності Державного бюро розслідувань розпочаті слідчими органів про-

куратури і перебувають на стадії досудового розслідування, продовжують здійснюватися слідчими органів прокуратури до закінчення досудового розслідування, але не довше двох років” [4]. Як, доволі слушно, на нашу думку, зазначає з цього приводу О. Калінніков, вказана норма не встановлює момент часу, з якого обчислюється такий строк. І в цьому полягає серйозна проблема. Два роки від якої саме дати має на увазі законотворець? Два роки від ухвалення Закону України “Про Державне бюро розслідувань”, чи від фактичного початку роботи цього органу? Адже з огляду на позицію Ради прокурорів України, ці 2 роки рахуються саме з початку діяльності ДБР, тобто з 27 листопада 2018 р. Тому на практиці слідчі органів прокуратури продовжують здійснювати досудове розслідування у провадженнях, розпочатих до цієї дати, але не довше ніж до 28 листопада 2020 р. [5]. Таким чином, наразі можна вести мову про продовження виконання прокуратурою функції досудового розслідування, що відповідним чином відображається на обсягу інформаційних повноважень працівників прокуратури.

Щодо прав громадян в інформаційній сфері, Конституція України, інші законодавчі акти з одного боку визначають їх, а з іншого — виступають орієнтиром для діяльності органів прокуратури України. Відповідно до ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов’язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [1]. В цілому ж, у процесі виконання службових обов’язків працівники прокуратури зобов’язані дотримуватися норм чинного законодавства, що визначає основні права людини і громадянина. Право на інформацію законодавчо закріплено нормами Конституції України. Зокрема, ст. 24 передбачає рівність громадян перед законом, ст. 32 — гарантує право на ознайомлення в органах державної влади та місцевого самоврядування, установах і організаціях з відомостями про себе, які не є державною таємницею, ст. 34 — закріплює право кожного суб’єкта вільно збирати, зберігати, використовувати і розповсюджувати інформацію усно, письмово чи будь-яким іншим способом, ст. 57 — гарантує право знати свої права та обов’язки [1]. Окрім того, інформаційні права громадян врегульовано в Законах України “Про інформацію” [6], “Про доступ до публічної інформації” [7], “Про звернення громадян” [8] “Про державну таємницю” [9], “Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації” [10], “Про захист персональних даних” [11], “Про доступ до судових рішень” [12], “Про електронні документи та електронний документообіг” [13], “Про національну безпеку України” [14] тощо.

Так, зокрема, відповідно до норм Закону України “Про інформацію” (ст. 5), “Кожен має право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів” [6]. Отже, на працівників органів прокуратури поширюються всі права щодо взаємодії з інформацією, які мають громадяни України. Водночас, з огляду на те, що вони виступають суб’єктами інформаційних правовідносин, окрім ряду по-

вноважень такі службовці мають і ряд обов'язків, а їх відповідальність за порушення законних норм щодо роботи з інформацією визначається законами та нормативними документами прокуратури.

Обов'язки працівників органів прокуратури щодо роботи з інформацією окреслені нормами чинного законодавства (Законів України “Про інформацію” [6], “Про доступ до публічної інформації” [7], “Про звернення громадян” [8], “Про державну таємницю” [9], “Про електронні документи та електронний документообіг” [13], “Про національну безпеку України” [14]) та нормативними документами прокуратури. До останніх можна віднести численні Накази, Інструкції.

Наприклад, відповідно до Порядку обробки персональних даних працівників органів прокуратури, у базі персональних даних “Кадри органів прокуратури України” працівники, які обробляють персональні дані, зобов'язані:

- виконувати вимоги законодавства щодо захисту персональних даних;
- запобігати втраті персональних даних або їх неправомірному використанню;
- не розголошувати персональні дані, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням службових обов'язків. При цьому таке зобов'язання чинне і після припинення ними діяльності, пов'язаної з обробкою персональних даних, крім випадків, установлених законом.

Працівники кадрових підрозділів, до службових обов'язків яких входить обробка персональних даних, а також інші працівники прокуратури, яким у встановленому порядку надається доступ до персональних даних, беруть на себе зобов'язання про нерозголошення персональних даних, які їм було довірено або які стали їм відомі у зв'язку з виконанням службових обов'язків [15]. Таким чином, обов'язки працівників органів прокуратури щодо роботи з інформацією, можуть значною мірою відрізнитися, залежно від посади, роботи в тому чи іншому структурному підрозділі органів прокуратури.

Окремо варто зазначити, що норми чинного законодавства, в контексті регулювання обов'язків державних службовців у цілому та працівників органів прокуратури зокрема, стосовно їх роботи з інформацією, наразі містять чимало суперечностей. Так, зокрема, відповідно до п. 1 Статті 9-1 Закону України “Про державну службу”, “Доведення інформації або документів до відома державного службовця відповідно до вимог цього Закону здійснюється шляхом її вручення або надсилання поштою, в тому числі з використанням інших засобів телекомунікаційного зв'язку. У разі доведення інформації або документів шляхом використання інших засобів телекомунікаційного зв'язку такий спосіб фіксується протоколом у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України” [16]. З цього ж приводу у п. 3 Статті 9-1 зазначеного Закону, вказано, що “державний службовець при вступі чи проходженні державної служби зобов'язаний повідомити службу управління персоналом про його засоби електронної пошти чи інші засоби телекомунікаційного зв'язку з ним з метою їх використання для доведення до відома державного службовця інформації або документів”, а відповідно до п. 4 тієї ж статті “інформація або документи, надіслані поштою, в тому числі електронною, чи шляхом пере-

дачі з використанням інших засобів зв'язку вважаються такими, що доведені до відома державного службовця на п'ятий календарний день з моменту їх відправлення” [16]. Однак, зазначена норма жодним чином не передбачає підтвердження факту отримання державним службовцем інформації чи документів. Адже мова йде виключно про підтвердження надсилання, але не отримання інформації чи документів. Не дає відповіді на це питання і текст “Порядку фіксації доведення інформації або документів до відома державного службовця шляхом використання засобів телекомунікаційного зв'язку”, покликаного визначити процедуру фіксації доведення інформації або документів до відома державного службовця шляхом використання засобів телекомунікаційного зв'язку відповідно до вимог Закону України “Про державну службу” [17]. В даному Порядку, серед іншого зазначається, що факт доведення інформації або документів до відома державного службовця фіксується протоколом про доведення інформації або документів до відома державного службовця (далі — протокол) [17]. Тобто, знову ж таки, має місце підтвердження факту надсилання інформації, про що (тільки про факт надсилання) і може свідчити такий протокол. При цьому, відповідно до п. 4 Порядку, “Протокол складається в довільній формі працівником державного органу, визначеним суб'єктом призначення або керівником державної служби, та повинен містити: дату, час та місце складення протоколу; підставу надіслання інформації або документів державному службовцю з посиланням на відповідну норму Закону; дату, час та вид засобу телекомунікаційного зв'язку, за допомогою якого надіслано інформацію або документи державному службовцю; контактні дані державного службовця, за якими надіслано інформацію або документи з використанням засобу телекомунікаційного зв'язку (номер телефону, адресу електронної пошти тощо); короткий зміст інформації або документів, які надіслані державному службовцю; найменування посади, прізвище та власне ім'я державного службовця, якому надіслано інформацію або документи; підпис, дату, найменування посади, прізвище та власне ім'я працівника державного органу, який надіслав інформацію або документи державному службовцю; підпис, дату, найменування посади, прізвище та власне ім'я уповноваженого працівника державного органу, який склав протокол; підпис, дату, найменування посади, прізвище та власне ім'я керівника служби управління персоналом; додатки до протоколу, що підтверджують факт надіслання інформації або документів (копію знімку екрану засобу телекомунікаційного зв'язку тощо) [17]. Отже, зазначений протокол підтверджує факт надіслання інформації державному службовцю (адже саме “надіслання” як дія, неодноразово фігурує в тексті Протоколу), та водночас, не містить жодної інформації, що підтверджує факт її отримання адресатом. На наше переконання, настання п'ятого календарного дня з моменту надіслання інформації електронною поштою чи з використанням інших засобів телекомунікаційного зв'язку, не можна вважати підтвердженням факту отримання інформації, чи тим більш — ознайомлення з інформацією.

Варто звернути увагу на дефініцію “інші засоби телекомунікаційного зв'язку”. Так, відповідно до Наказу Державної служби інтелектуальної влас-

ності України “Про врегулювання правовідносин між заявниками та закладом експертизи на період дослідних випробувань системи електронного подання заявок на об’єкти права інтелектуальної власності” (від 31.01.2012 р. № 50-Н), засоби телекомунікаційного зв’язку, це “технічні засоби телекомунікацій, призначені для маршрутизації, комутації, передавання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду по радіо, дровових, оптичних чи інших електромагнітних системах між кінцевим обладнанням” [18]. З огляду на відсутність конкретизації застосовуваних в рамках виконання норми закону засобів телекомунікаційного зв’язку, до таких можна віднести сервіси Telegram, Viber, WhatsApp, що з огляду на надійне шифрування та зручність користування (надсилання текстової, фото та відеоінформації) набувають дедалі більшої популярності. Однак, у зазначених сервісах, є доступною функція знищення надісланого повідомлення не лише у відправника, а й у адресата. Така можливість дає можливість надіслати повідомлення, зробити “копію знімку екрана засобу телекомунікаційного зв’язку” (що відповідно до підпункту 10 п. 4 Порядку є “додатком до протоколу, що підтверджує факт надіслання інформації або документів” [17]), скласти “протокол про доведення інформації або документів до відома державного службовця”, а потім видалити повідомлення (в тому числі – у адресата). Наведений порядок дій дозволить відправнику підтвердити факт надіслання повідомлення, при цьому – унеможливить його отримання адресатом.

Окрім того, існує ряд причин, чому державний службовець може не бути ознайомлений з інформацією, яка була добросовісно надіслана, скажімо – на електронну пошту, протягом зазначених у Законі п’яти календарних днів. У даному випадку мова може йти про зовнішні технічні причини (технічні чи програмні несправності серверу поштової служби, відсутність електричного струму, відсутність доступу до мережі Інтернет), внутрішні технічні причини (відсутність доступу державного службовця до комп’ютерної техніки, програмні несправності, потрапляння повідомлення до категорії “спаму”), людський фактор (хакерська атака, видалення інформації з електронної пошти іншою особою, тимчасова відсутність у державного службовця доступу до електронної пошти у зв’язку з виконанням ним своїх посадових обов’язків, що могло вимагати його місцезнаходження не поблизу комп’ютерної техніки).

Таким чином, існуюча норма закону створює додаткові умови для зловживання службовим становищем та порушує права державного службовця. Тому, вважаємо за необхідне внести зміни до Закону України “Про державну службу”, навівши п. 4 та п. 5 статті 9-1 у такій редакції:

“4. Інформація або документи, надіслані поштою, в тому числі електронною, чи шляхом передачі з використанням інших засобів зв’язку вважаються такими, що доведені до відома державного службовця на п’ятий календарний день з моменту їх відправлення, у випадку підтвердження державним службовцем факту отримання ним інформації або документів, в тому числі – шляхом використання інших засобів телекомунікаційного зв’язку.

5. Державний службовець, у випадку отримання ним інформації або документів, надісланих поштою, в тому числі електронною, чи шляхом передачі з використанням інших засобів зв'язку, зобов'язаний підтвердити факт отримання ним інформації або документів, у тому числі — шляхом використання інших засобів телекомунікаційного зв'язку в межах одного календарного дня, з моменту їх отримання (такий спосіб фіксується протоколом у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України)».

Отже, повноваження працівників прокуратури обумовлені, в першу чергу, функціями цих органів. У процесі реформи органів прокуратури відбувалася суттєва зміна її функцій, у тому числі — щодо роботи з інформацією. Окрім того, обов'язки працівників органів прокуратури щодо роботи з інформацією, можуть значною мірою відрізнятись, залежно від посади, роботи в тому чи іншому структурному підрозділі органів прокуратури.

Норми чинного законодавства, в контексті регулювання обов'язків державних службовців у цілому та працівників органів прокуратури зокрема, стосовно їх роботи з інформацією, наразі містять чимало суперечностей. З метою усунення додаткових можливостей зловживання службовим становищем та порушення прав державного службовця, запропоновано внесення змін до Закону України «Про державну службу», зокрема, шляхом редагування п. 4 та п. 5 статті 9-1 зазначеного Закону.

Джерела

1. Конституція України: прийнята на 5-й сесії Верховної ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 142.
2. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 р. 1697-VII [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури: Закон України № 113-IX від 19.09.2019 р. [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/113-20>
4. Про Державне бюро розслідувань: Закон України № 794-VIII від 12.11.2015 р. [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19>
5. *Калініков О.* Нерозлучні зі слідством [Електронний ресурс] // Газета «Закон і Бізнес». 04.10.2019. URL: https://zib.com.ua/ua/print/139480-chi_zakonno_vr_pro-dovzhila_prokuraturi_funkciyu_dosudovogo_s.html
6. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650.
7. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.02.2011 р. № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України. 2011 р. № 32. Ст. 314.
8. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 256.
9. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 р. № 3855-XII // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 16. Ст. 93.
10. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації: Закон України від

- 23.09.1997 р. № 539/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1997. № 49. Ст. 299.
11. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI // Відомості Верховної Ради України. 2010 р. № 34. Ст. 481.
 12. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 р. № 3262-IV // Відомості Верховної Ради України. 2006. № 15. Ст. 128.
 13. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. (із змін., внесеними згідно із Законом від 31.05.2005 р. № 2599-IV, // Відомості Верховної Ради України. 2005. № 26. Ст. 349. (2003. № 36. Ст. 275.)
 14. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
 15. Порядок обробки персональних даних працівників органів прокуратури у базі персональних даних “Кадри органів прокуратури України”: Затверджено Наказом Генерального прокурора України від 26 липня 2014 р. № 77 [Електронний ресурс] // Сайт “Генеральна Прокуратура України”. URL: https://old.gp.gov.ua/ua/personal_data_protection
 16. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
 17. Про затвердження Порядку фіксації доведення інформації або документів до відома державного службовця шляхом використання засобів телекомунікаційного зв'язку: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1042 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1042-2019-%D0%BF#n8>
 18. Про врегулювання правовідносин між заявниками та закладом експертизи на період дослідних випробувань системи електронного подання заявок на об'єкти права інтелектуальної власності: Наказ Державної служби інтелектуальної власності України від 31.01.2012 р. № 50-Н [Електронний ресурс] // Інформаційне агентство “ЛІГА:ЗАКОН”. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/TM043538>

Amelin O. Y. Prosecutors As A Subject Of Information Law: Basic Rights And Responsibilities In The Context Of Modern Legal Understanding.

In article it is determined that one of the elements of lawmaking is the legal technique, the observance of the rules of which improves the efficiency of adoption of legal acts. The Institute of Legal Engineering is the object of study of many scientists from Ukraine and beyond. Positive overseas experience is the preparation of special drafting manuals in different countries. The opinion of scientists on the definition of legal technique is given. The author's above definition is suggested. The need to distinguish between “legal technique” and “legal technology” is emphasized, since the latter are procedural in nature. The types of legal techniques are named according to the basic criterion of their determination. The main criterion for determining the types of legal technology is the stages of creation and implementation of legal acts. The following types of legal technique are named: law-making, which includes legislative technique, the technique of creating legal acts by the executive authorities and local self-government; technique of publication of legal acts; technique of systematization of legal acts; technique of interpretation of legal acts; law enforcement techniques, which include judicial, lawyer, investigative, prosecutorial, notarial, interrogation techniques and recording of interrogation results in protocols. Investigating the scientific works of scientists whose object of study is legal technique, it is concluded that, in general, the scientific literature

defines: the rules of legal technology; means and methods of legal technique; elements of legal technology; legal requirements. It is proposed to distinguish the basic requirements for the technique of creating legal acts: structural; logical; linguistic; procedural. Within each group, it is suggested to identify specific rules to be followed in lawmaking. The necessity of defining and fixing the above requirements in the Law of Ukraine "On Regulatory Acts", the necessity of which was stated repeatedly, was stated. It was argued that administrative lawmaking was no less responsible than legislative lawmaking. Therefore, the methodology remains common to both areas of lawmaking: legislative and administrative. The methodology of legal lawmaking in the activities of public authorities and management is defined as a set of certain theoretical principles, logical techniques, methods of activity in the process of creating legal acts. We propose methods that can be used to study the basic rules of legal technology, to combine into the following two groups: 1) theoretical (metaphysical, method of analysis, synthesis, induction and deduction); 2) empirical (systemic, functional, linguistic, sociological, comparative, technical, method of description and legal experiment).

<https://doi.org/10.32689/2522-4603-2019-02/58-51-60>

Надійшла 10 листопада 2019 р.